

Research Paper

Schema therapy for patients with Symptoms Obsessive-compulsive personality disorder (OCPD): A single case series study

Abbas Bakhtipour¹, Majid MahmoudAliloo¹, Samad Fahimi²

1. Professor, Department of Psychology, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

2. Ph.D Student in Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

Citation: Bakhtipour A, MahmoudAliloo M, Fahimi S. Schema therapy for patients with Symptoms Obsessive-compulsive personality disorder (OCPD): A single case series study. J of Psychological Science. 2022; 21(112): 677-692.

ORCID

DOI [10.52547/JPS.21.112.677](https://doi.org/10.52547/JPS.21.112.677)

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Keywords:

Obsessive – compulsive personality disorder (OCPD), Schema therapy, Early Maladaptive Schemas, single case series study

Background: Obsessive-compulsive personality disorder is characterized by a pervasive pattern of mental occupation with order, finalization and individual and interpersonal mental control. These traits lead to a loss of flexibility and openness. Research background shows that the dominant therapies in the treatment of this disorder have led to a reduction in anxiety and depression rather than symptoms of obsessive-compulsive personality disorder. One of the new approaches in explaining and treating personality problems, including OCPD, is the therapeutic schema, which treats personality problems by distinguishing between early maladaptive schemas and coping styles.

Aims: This study assesses the assumption that early maladaptive schema therapy is an effective way to change obsessive-compulsive personality disorder.

Methods: In this study, a single case experimental design of multiple asynchronous baselines with different subjects was used. For this purpose, three patients with OCPD were purposefully selected from the clients of the Psychological Center in 2019-2020. The instruments used in this study were SCID-5-PD (2016), Millon Clinical Multiaxial Inventory (MCMII-III) (1990), early maladaptive schemas questionnaire (2006), obsessive-compulsive personality disorder questionnaire (OCPDQ) (2004) and individual protocol of Yang's schema therapy (2003). The effect of conducted interventions was measured with the help of visual inspection, reliable change index (RCT), percentage of improvement formula, significant clinical improvement and operational assessment with one, three and six month follow ups.

Results: The obtained data showed that the reduction of clinical symptoms and modification of early maladaptive schemas in patients with OCPD are statistically ($P < 0.05$), clinically and operationally significant.

Conclusion: Results indicated that schema therapy with emphasizing on cognitive, experimental and therapeutic relationship techniques can be effective on decreasing schemes dominant in patients with obsessive-compulsive personality disorder.

Received: 10 Jul 2021

Accepted: 13 Aug 2021

Available: 22 Jun 2022

* Corresponding Author: Samad Fahimi, Ph.D Student in Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

E-mail: samad.fahimi@gmail.com

Tel: (+98) 9380169916

2476-5740/ © 2021 The Authors. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Obsessive-compulsive personality disorder (OCPD) is one of the most common personality disorders. This disorder is characterized with eight personality traits: preoccupation with details, perfectionism, excessive devotion to work and productivity, over-conscientiousness, inability to discard worthless objects, inability to delegate tasks, miserliness, rigidity and stubbornness (Diagnostic and statistical manual of mental disorders, 2013).

Yang (1999), Yaung, Klosko & Weishar (2003) by expanding Beck's ideas developed a schema therapy with emphasize on the importance of early harmful experiences in creating maladaptive beliefs, cognitions and attitudes. According to schema therapy, temperament, deprivation from core emotional needs and harmful experiences with attachment figure in childhood and adolescence lead to the formation of early maladaptive schemas (EMSs).

Main treatments for OCPD include medication and psychological therapies. Among the treatments used, cognitive therapy (CT) and cognitive-behavioral therapy (CBT) are the most numerous.

It seems that addressing the maladaptive schemas of people with obsessive-compulsive disorder instead of just addressing the symptoms of obsessive-compulsive disorder (such as preoccupation with details, perfectionism, excessive devotion to work and productivity, over-conscientiousness, etc.), which is a coping style of these patients, increases the likelihood of effectiveness and persistence in this

disorder. The present study is to answer the question whether the therapeutic schema is effective in reducing the symptoms of obsessive-compulsive personality disorder?

Method

The present study is an experimental, single case with multiple baseline. The general population of the present study was all clients of psychological services and counseling centers in Tehran in 2019-2020. The sampling method for therapeutic intervention was purposive sampling and the number of samples was 3. They were treated for 24 sessions. The treatment session was held once a week for 45 minutes.

In order to implement the schema therapy method, Young, Klosko, Weishaar's book (2003), chapter 10 of the "Handbook of schema therapy" by Vreeswijk, Broersen, & Nadort (2012) and "Reinventing Your Life" (Yaung & Klosko, 1994) were used. In the study, Millon Clinical Multiaxial Inventory (MCMI-III), obsessive-compulsive personality disorder questionnaire (OCPDQ) and Yang's early maladaptive schemas questionnaire Short form with 90 questions (YSQ-SF) were used.

Results

As with most single case designs, the first approach to analyze obtained results in the study was to use standard method of visual inspection. Meanwhile, reliable change index method (RCI) of Jacobson, Follette, & Revenstorf (1984) and modified formula of Christensen and Mendoza were used in order to evaluate the statistically significant change of the scores.

Table 1. Scores and percentage of improvement index and reliable change index in the symptoms of obsessive-compulsive personality in OCPDQ, MCMI-III, and YSQ-SF

	Process of therapy	Client 1	Client 2	Client 3
OCPDQ	Reliable change index (RCI)	-6.55*	-6.78	-7.08
	Percentage of improvement	55%	54%	49%
	Total percentage of improvement	52.66%		
MCMI-III	Average of fallow up stage	56%	54%	49%
	Reliable change index (RCI)	-4.73*	-4.71	-4.71
	Percentage of improvement	57%	60%	53%
EMSs	Total percentage of improvement	56.6%		
	Average of fallow up stage	55%	55%	53%
	Reliable change index (RCI)	-3.42	-3.43	-2.52
	Percentage of improvement	60%	63%	53%
	Total percentage of improvement	58.6%		
	Average of fallow up stage	59%	61%	54%

* (-) negative sign is an indicative of decreasing change in the scores.

Reliable change index after treatment stage in the clients was respectively ($RCI = -6.55, -6.78, -7.08$) and after follow up was ($RCI = -6.58, -5.66, -6.85$). Meanwhile, percentage of improvement post-treatment compared to the baseline in the clients was respectively 55%, 54% and 49% and after follow up was 56%, 54% and 47% which indicated that treatment desirably affects on improvement of obsessive-compulsive personality disorder symptoms and findings are clinically and statistically significant.

Table 1 indicated that reliable change index after treatment stage in the clients was respectively ($RCI = -4.71, -4.71, -4.73$) and after follow up was ($RCI = -4.71, -4.33, -4.62$). (Obtained reliable change index is higher than Z, i.e. 1.96, and is significant at $p < 0.05$). Meanwhile percentage of improvement after treatment compared to the baseline in the clients was respectively 57%, 60% and 53% and after follow up was 55%, 55% and 55% which indicated that treatment desirably affects on improvement of obsessive-compulsive personality disorder symptoms and findings are clinically and statistically significant.

Table 1 indicated that reliable change index in the clients after treatment stage is respectively ($RCI = -2.47, -3.43, -3.42$) and after follow up was ($RCI = -2.52, -3.34, -3.32$) (obtained reliable change index is higher than Z, i.e., 1.96, and is significant at $p < 0.05$). Meanwhile percentage of improvement after treatment compared to the baseline in the clients was respectively 57%, 60% and 53% and after follow up was 59%, 61% and 54% which indicated that treatment desirably affects on improvement of obsessive-compulsive personality disorder symptoms and findings are clinically and statistically significant.

Conclusion

The aim of this study was to determine the effectiveness of therapeutic schema on symptoms of obsessive-compulsive personality disorder. The findings showed that schema therapy is effective in

reducing the symptoms of OCPD. The results are consistent with research showing that therapeutic schemas are effective in reducing personality disorder symptoms, including Doman (2018).

According to schema theory, children who grow up with cold and strict parents, focused on high standards, and showing worthless emotions and perfectionist rebukes, show obsessive-compulsive personality disorder symptoms in adulthood.

Therapeutic schema uses four pathways of interaction, namely cognitive, experimental (emotional), behavioral, and interpersonal techniques (therapeutic relationship) as flexibility in each treatment session (Yaung, Klosko & Weishar, 2003, Roediger, Stevens, Brockman, 2018, Arntz, 2012). In the cognitive stage, the patient concludes how his or her schemas lead to a distorted experience of reality inside and out. Their validity is called into question by cognitive arguments. Emotional techniques first activate emotional memory, This activation gives the opportunity to connect new information based on reality and efficiently to the activated schema to be finally integrated with emotional memory. The last step of the treatment is behavioral deconstruction. At this stage, the patient is encouraged in the context of cognitive and emotional change to replace maladaptive coping styles with a healthy coping strategy (Yaung, Klosko & Weishar, 2003).

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral dissertation of the third author in the field of specialized psychology in the Faculty of Educational Sciences and Psychology of Tabriz University in the date 1398/09/04 of approval of the proposal.

Funding: This study is in the form of a doctoral dissertation without any financial support.

Authors' contribution: The first author is supervisor, the second author is dissertation advisor and the third author is the main researcher and responsible author.

Conflict of interest: The authors do not inform any conflict of interest in relation to this study.

Acknowledgments: Herewith I would like to thank the supervisor, research advisors and participants who help us in conducting this study.

مقاله پژوهشی

طرحواره درمان‌گری برای بیماران با نشانگان اختلال شخصیت و سواسی اجباری (OCPD): یک مطالعه تک آزمودنی

عباس بخشی‌پور رودسری^۱، مجید محمودعلیلو^۱، صمد فهیمی^{۲*}^۱. استاد، گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.^۲. دانشجوی دکتری تخصصی روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

مشخصات مقاله

چکیده

زمینه: اختلال شخصیت و سواسی اجباری با الگوی فراگیر اشتغال ذهنی با نظم و ترتیب، نهایی‌خواهی، و کنترل فردی و بین فردی مشخص می‌شود. این ویژگی‌ها منجر به از دست دادن انعطاف پذیری و باز بودن فرد می‌شود. پیشینه‌ی پژوهش نشان می‌دهد که درمان‌های غالب در درمان این اختلال پیشتر منجر به کاهش اضطراب و افسردگی شده است تا نشانگان اختلال شخصیت و سواسی اجباری. یکی از رویکردهایی نوین در تبیین و درمان مشکلات شخصیت از جمله OCPD طرحواره درمان‌گری است که با تفکیک بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه از سبک‌های کثارآمدن به درمان مشکلات شخصیتی می‌پردازد.

هدف: مطالعه‌ی حاضر این فرضیه را بررسی می‌کند که آیا درمان طرحواره‌های ناسازگار اولیه راهی مؤثر برای تغییر نشانگان اختلال شخصیت و سواسی اجباری است.

روش: در مطالعه حاضر از طرح تجربی تک موردی از نوع خط پایه چندگانه ناهمزن با آزمودنی‌های متفاوت استفاده شد. بدین منظور سه بیمار مبتلا به اختلال شخصیت و سواسی اجباری از مراجعین مرکز روانشناسی در سال ۹۸-۹۹ که بصورت هدفمند انتخاب شدند. برای جمع آوری داده‌های ابزارهای پژوهش از مصاحبه بالینی ساختار یافته برای اختلالات شخصیت (SCID-5-RV) (۲۰۱۶)، پرسشنامه بالینی چند محوری میلون (MCMII-III) (۱۹۹۰)، پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه (۲۰۰۶)، پرسشنامه سنجش اختلال شخصیت و سواسی اجباری (OCPDQ) (۲۰۰۴)، و پروتکل انفرادی طرحواره درمانگری یانگ (۲۰۰۳) استفاده شد. تأثیر مداخله انجام شده به کمک روش ترسیم دیداری، شاخص تغییر پایا (RCT)، فرمول درصد بهبودی، بهبود بالینی معنادار و سنجش عملیاتی با پیگیری یک ماهه، سه ماهه و شش ماهه مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: داده‌های به دست آمده نشان داد کاهش نشانگان بالینی و نیز کاهش طرحواره‌های ناسازگار اولیه در بیماران مبتلا به اختلال شخصیت و سواسی اجباری از لحاظ آماری ($P < 0.05$)، بالینی و سنجش عملیاتی معنادار است.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد طرحواره درمانگری با تأکید بر تکنیک‌های شناختی، تجربی، و همچنین ارتباط درمانی می‌تواند بر کاهش طرحواره‌های غالب مبتلایان به اختلال شخصیت و سواسی اجباری مؤثر باشد.

کلیدواژه‌ها:

اختلال شخصیت و سواسی -

اجباری،

طرحواره‌های ناسازگار اولیه،

طرحواره درمانگری،

مطالعه تک آزمودنی

دریافت شده: ۱۴۰۰/۰۴/۱۹

پذیرفته شده: ۱۴۰۰/۰۵/۲۲

منتشر شده: ۱۴۰۱/۰۴/۰۱

* نویسنده مسئول: صمد فهیمی، دانشجوی دکتری تخصصی روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

رایانامه: samad.fahimi@gmail.com

تلفن: ۰۹۳۸۰۱۶۹۹۹۱۶

مقدمه

دارند. در طی تجارب اولیه‌شان با والدین، کودکان شروع به پرورش دادن باورها و مفاهیم مرتبط با خودشان، دیگران، و سایر اشیاء در زندگی می‌کنند. این باورها و مفاهیم تشکیل‌دهنده ساختارهای شناختی هستند که افکار و ادراک‌هایمان را سازمان می‌دهند، به عنوان روان‌بنه نامیده می‌شود (پیازه، ۱۹۵۴). برخی از این طrhoواره‌ها ناسازگارانه هستند که شامل باورهای ناکارآمد، شناختواره‌ها و نگرش‌هایی به سمت خود یا دیگران می‌باشد. در روانشناسی بالینی، مفهوم طrhoواره‌های ناسازگار برای اولین بار توسط بک برای توضیح سازوکارهای شناختی زیربنایی افسردگی پیشنهاد شد. یانگ (۱۹۹۹)؛ یانگ، کلاسکو، و ویشر (۲۰۰۳) با گسترش ایده‌های بک طrhoواره درمان‌گری را با تأکید بر اهمیت تجارب آسیب‌زای اولیه در ایجاد باورهای ناسازگار، شناختواره‌ها و نگرش‌ها توسعه داد. مطابق با طrhoواره درمان‌گری، مزاج، محرومیت از نیازهای هیجانی اساسی^۱ و تجارب آسیب‌زا با چهره دلستگی در کودکی و نوجوانی منجر به شکل گیری طrhoواره‌های ناسازگار اولیه^{۱۲} (EMSSs) می‌شود.

طrhoواره‌ها مطابق با نیازهای تحولی کودک به پنج حوزه بربدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختلط، محدودیت‌های مختلط، دیگر جهت‌مندی، و گوش به زنگی بیش از حد و بازداری تقسیم شده‌اند که هر کدام شامل چند طrhoواره می‌شوند (یانگ، کلاسکو، و ویشر، ۲۰۰۳؛ تینور، مانسینی، باسیل، ۲۰۱۸؛ بشارت، رنجبر شیرازی، دهقانی‌آرانی، ۱۳۹۷؛ نوروزی، رضایی‌فرجی، پورشهریاری، و عبدالهی، ۱۳۹۸). افراد در اوایل زندگی به منظور انطباق با طrhoواره‌ها پاسخ‌ها و سبک‌های کنارآمدن ناسازگاری را به وجود می‌آورند تا مجبور نشوند هیجان‌های شدید و استیصال کننده را تجربه کنند. این کار معمولاً منجر به تداوم طrhoواره‌ها می‌شود. نکته مهم این است که اگرچه سبک‌های مقابله‌ای گاهی اوقات به بیمار کمک می‌کنند تا از طrhoواره اجتناب کند، ولی در عمل باعث بهبود طrhoواره نمی‌شوند. از این رو تمام سبک‌های کنارآمدن در نقش فرآیند تداوم طrhoواره، عمل می‌کنند. طrhoواره درمان‌گری، بین خود طrhoواره و سبک‌های

اختلال شخصیت و سوسای - اجباری (OCPD) یکی از شایع‌ترین اختلال‌های شخصیت می‌باشد. این اختلال با هشت صفت شخصیتی مشخص شده است: اشتغال ذهنی با جزئیات^۱، نهایی‌خواهی گرایی^۲، چسبیدن افراطی به کار و تولید^۳، وجودی بودن افراطی^۴، ناتوانی در توجه نکردن به موضوعات بی‌ارزش^۵، ناتوانی در محول کردن کارها^۶، خساست^۷، انعطاف‌ناپذیری و لجاجت^۸ (راهنمای تشخیص و آماری اختلالات روانی، ۲۰۱۳). این اختلال، کیفیت زندگی را کاهش می‌دهد (پیتو، استینگلاس، گرین، ویر، سیمپسون، ۲۰۱۴) و دست کم نقش واسطه‌ای در بدکارکردی‌های روانی - اجتماعی دارند (اسکودل، گاندرسون، مگ گلاشان، دیک، استوت، بندر و همکاران، ۲۰۰۲). با اینکه اختلال OCPD دومین اختلال شخصیت در جمعیت عمومی و جمعیت بیماران بستری و رتبه سوم شیوع در بیماران سرپایی دارد پژوهش‌ها بر روی OCPD هنوز کم و اغلب متناقض می‌باشد (هویی، لی، جینگ کوان، وانینگ، جی، کی و همکاران، ۲۰۲۰). این فقر پژوهشی و نادیده گرفته شدن این اختلال در بین متخصصان حوزه سلامت روان در ایران نیز وجود دارد و پژوهش‌های انجام شده و انتشار یافته شاید به جرأت به تعداد انگشتان یک دست می‌باشد (به عنوان نمونه؛ منتظری، نشاطدوست، عابدی، و عابدی، ۲۰۱۴). از همین رو نتایج پژوهش حاضر می‌تواند به کاهش فقر پژوهشی در این حوزه منجر شود.

یکی از با نفوذ‌ترین رویکردهای مبتنی بر پژوهش، در اختلال OCPD مفهوم‌سازی شناختی می‌باشد (به عنوان نمونه، بک، فریمن، و دیویس، ۲۰۱۶؛ آرنتز، دریسن، اسچوتن، وورتم، ۲۰۰۴). از آنجا که درمان‌گری شناختی در درمان مشکلات مزمن موفق نبود، از دل این رویکرد، طrhoواره درمان‌گری^۹ (ST) با تأکید بر مشکلات دیرپا و مزمن شخصیتی بیرون آمد. این رویکرد حاصل خلاقیت و تیزبینی یانگ، کلاسکو، و ویشر (۲۰۰۳) بر روی سنت شناخت درمان‌گری بکی است. طrhoواره حاصل همکنشی محیط کودک و مزاج^{۱۰} می‌باشد. از همین رو والدین نه تنها مراقب هستند بلکه نقش مهمی در رشد اجتماعی، هیجانی، شناختی، و فیزیکی کودکان خود

^۱. Preoccupation with details^۲. Perfectionism^۳. Excessive devotion to work and productivity^۴. Over-conscientiousness^۵. Inability to discard worthless objects^۶. Inability to delegate tasks^۷. Miserliness^۸. Rigidity and stubbornness^۹. Schema therapy^{۱۰}. Temperament^{۱۱}. core emotional needs^{۱۲}. early maladaptive schemas (EMSSs)

اجباری (همچون استغال ذهنی با جزئیات، نهایی خواهی‌گرایی، چسیدن افراطی به کار و تولید، وجدانی بودن افراطی و...) را که به نوعی سبک مقابله‌ای این بیماران می‌باشد احتمال اثربخشی و تداوم را در این اختلال افزایش می‌دهد. از سویی با اینکه OCPD از نظر شیوع و مشکلات فردی و بین فردی اهمیت فراوانی برخوردار است و سهم تقریباً صفر درصدی در ادبیات پژوهشی ایران و حتی خارج از کشور برخوردار است. لزوم شناسایی و پژوهش رویکرد درمانی مؤثر که درمانگران در موقعیت‌های درمانی بتوان بر آن تکیه کنند، به شدت احساس می‌شود. بر اساس آنچه گفته شد طrhoواره درمانگری را برای سنجش اثربخشی در اختلال شخصیت و سواسی و سواسی اجباری انتخاب شد و پژوهش حاضر برای پاسخ به این سؤال است که آیا طrhoواره درمانگری در کاهش نشانگان اختلال شخصیت و سواسی اجباری از اثربخشی لازم برخوردار است؟

روش

(الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: پژوهش حاضر از نوع تجربی، تک مردمی با خط پایه چندگانه است. به همین منظور ۳ نفر با تشخیص نشانگان اختلال شخصیت و سواسی - اجباری تحت درمان طrhoواره درمانگری قرار گرفتند.

جامعه کلی پژوهش حاضر تمامی مراجعین به مراکز خدمات روانشناسی و مشاوره در مسیر رشد، سفیر مهر، نهال و مرکز خدمات جامع بهزیستی شهر تهران در سال ۹۸-۹۹ بودند. روش نمونه‌گیری برای مداخله درمانی از نوع نمونه‌گیری هدفمند می‌باشد و تعداد نمونه ۳ مورد بود. برای دستیابی به هدف تعیین کارایی طrhoواره درمانگری در کاهش نشانگان اختلال OCPD مراجعینی که از نمره ۷۵ BR به بالا در اختلال شخصیت و سواسی اجباری از طریق MCMI-III کسب کرده بودند در این مرحله جهت تشخیص و انتخاب نمونه به روانشناس بالینی غیر از درمانگر ارجاع گردید. سپس مصاحبه بالینی ساختار یافته برای تشخیص اختلال‌های روانپزشکی بر اساس DSM-5 (SCID) و اجرای پرسشنامه سنجش اختلال شخصیت و سواسی اجباری (OCPDQ) توسط روانشناس بالینی انجام و پس از کسب رضایت‌شان وارد روند پژوهش شدند. ملاک‌های ورود و خروج به پژوهش حاضر عبارتند از: ملاک‌های ورود: قبل ایج گونه درمان

کنار آمدن^۱ افراد در برابر طrhoواره تفاوت قابل می‌شود (یانگ، کلاسکو، و ویشر، ۲۰۰۳؛ روذریگر، استیونس، باکمن، ۲۰۱۸).

درمان‌های اصلی برای OCPD شامل درمان دارویی و درمان‌های روانشناسی می‌باشد. در مورد درمان‌های دارویی، تنها تعداد کمی از یافته‌های پژوهشی اثربخشی داروهای کاربامازین و فلوكسامین در کاهش صفات OCPD حمایت می‌کنند (گریو و آدامز، ۲۰۰۲) در مقایسه با درمان‌های دارویی تحقیقاتی نیز اثربخشی درمان‌های روانشناسی را در کاهش نشانگان OCPD به بوده آزمایش قرار داده‌اند. از درمان‌های به کار رفته شناخت درمانگری (CT) و درمانگری شناختی رفتاری (CBT) بیشترین تعداد را به خود اختصاص می‌دهد. تحقیقات در مورد اثربخشی درمان شناختی و شناختی رفتاری نشان می‌دهد که در کاهش علائم افسردگی و اضطراب و شخصیت مؤثر بوده است (به عنوان نمونه؛ اینیرو، سولر، راموس، کاردونا، گیلمات، و والیز، ۲۰۱۳). با این وجود طrhoواره درمانگری یکی از مهمترین درمان‌های مبتنی بر شواهد پژوهشی برای افرادی است که از اختلال‌های شخصیت در رنج می‌باشند. بنابراین علاوه بر اینکه پژوهش‌های تجربی کمی در OCPD انجام شده همچنین نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد که درمان‌های غالب بیشتر علائم افسردگی و اضطراب را در مقایسه با ویژگی‌های OCPD کاهش می‌دهد.

طrhoواره درمانگری بیشتر در اختلال شخصیت مرزی مورد بررسی قرار گرفته است (لاجوردی، میرزا حسینی، و میرپور، ۱۳۹۷). مورور پنج پژوهش طrhoواره درمانگری (جاکوب و آرنتر، ۲۰۱۳) میانگین ۲/۳۸ اندازه اثر را نشان می‌دهد. مطالعات بیشتر حکایت از اثربخشی طrhoواره درمانگری در اختلال‌های شخصیت وابسته، دوری گزین، و سواسی - اجباری دارد (منتظری نشاطدوست، عابدی، و عابدی، ۲۰۱۴؛ بامیلز، ایورز، اسپینه‌وون، و آرنتر، ۲۰۱۴؛ هوپوود و توماس، ۲۰۱۴؛ فاسیندر، وايلد، و آرنتر، ۲۰۱۹؛ دومن، ۲۰۱۸).

بنابراین طrhoواره درمانگری با تفکیک قائل شدن بین طrhoواره‌های ناسازگار اولیه و سبک مقابله‌ای این ادعا را دارد که توان تأثیرگذاری بیشتری در مقایسه با درمان‌های مبتنی بر پژوهش مثل CBT در اختلال‌های مزمن دارد. در واقع به نظر می‌رسد پرداختن به طrhoواره‌های ناسازگار افراد مبتلا به OCPD به جای پرداختن صرف به نشانه‌های OCPD و سواسی

¹. coping styles

سپس درمان به مدت ۲۴ جلسه بر روی آن‌ها اعمال شد. جلسه درمان هر هفته یک بار به مدت ۴۵ دقیقه تشکیل شد. برای کنترل متغیرهای مداخله‌گر احتمالی و طبق اصول طرح‌های خط پایه چند‌گانه، در جلسه دوم مراجع اوّل، مراجع دوم وارد طرح درمان شد و به همین ترتیب در جلسه چهارم، مراجع اوّل، مراجع سوم وارد طرح درمان‌گری شد. جلسات پیگیری یک‌ماه، سه‌ماه، و شش‌ماه پس از درمان پرسشنامه‌ها توسط مراجعین تکمیل شد. به منظور اجرای روش طrhoواره درمان‌گری از کتاب یانگ، کلاسکو، ویشار (۲۰۰۳)، فصل ۱۰ کتاب جامع طrhoواره درمان‌گری وریسکوچیک، برویرسن و نادورت (۲۰۱۲) و زندگی خود را دوباره یافرینید (یانگ و کلاسکو، ۱۹۹۴) استفاده شد (جدول ۱).

روانشناسی دریافت نکرده باشد؛ سطح تحصیلات حداقل دیپلم را داشته باشد؛ و تشخیص اختلال OCPD. ملاک‌های خروج: همزمان با جلسات درمان دارویی روان‌پزشکی داشته باشد؛ به اختلالات سایکوتیک (چه در زمان دریافت درمان و چه در گذشته) مبتلا باشد؛ به سو مصرف مواد مبتلا باشد؛ همبودی بین OCPD با اختلال‌های شدید شخصیت وجود داشته باشند؛ همبودی بین OCPD با اختلال‌های شدید شخصیت (اختلال مرزی، اسکیزوتاپیا، و پارانویید) وجود داشته باشد. برای بررسی ملاک‌های حاضر آزمودنی‌ها در مرحله خط پایه برای اجرای طrhoواره درمان‌گری، در مرحله خط پایه تمام پرسشنامه‌های طrhoواره یانگ فرم کوتاه ۹۰ سؤالی (YSQ-SF)، میلون MCMII-III، پرسشنامه سنجش اختلال شخصیت و سوسای اجباری (OCPDQ)، آزمودنی‌ها تکمیل تکمیل گردید.

جدول ۱. روش درمان طrhoواره درمان‌گری

جلد	اهداف	محثوا	تکلیف
اول تا سوم	مصطفی بالینی و مصاجبه تحولی بر اساس سرگذشت‌زنگی فرمول‌بندی بر اساس طrhoواره	آموزش مدل طrhoواره درمانی و پاسخ به سؤالات احتمالی شرکت‌کننده در مورد طrhoواره درمانی	معرفی درمان‌گر (اسم، فامیل، تحصیلات و سابقه‌ی کار) و آشنایی با مراجع مصاحبه بالینی ساختاریافته برای اختلالات شخصیت SCID-5-PD بر اساس DSM-5 برای اطمینان از تشخیص شخصیت و سوسای اجباری
چهارم تا نهم	شناسایی طrhoواره‌ها و به کارگیری تکنیک‌های شناختی برای چالش با طrhoواره‌ها و جایگزین کردن طrhoواره‌های سالم	خطوات مهم زندگی بر اساس وهله‌های مهم زندگی پیش از مدرسه، مدرسه (ارتباط با همسایان، معلم‌ها و تکالیف مدرسه)، بلوغ و نوجوانی، دیرستان و کنکور، دانشگاه، روابط عاطفی، شغل و...	ارائه پرسشنامه‌های پژوهش مصاحبه تحولی بر اساس ریشه‌های تحولی طrhoواره درمان‌گری، بررسی خلق و خوی کودک، ویژگی‌های مادر، ویژگی‌های پدر و جو عاطفی خانواده و ارتباط با هم‌شریها
در مراحل میانی	آنالیز متن و تجزیه متن	فرمول‌بندی مشکل شرکت‌کننده بر اساس طrhoواره درمان‌گری و توافق با شرکت کننده در فرمول‌بندی	ثبت شواهد موقوف و مخالف طrhoواره
در مراحل پیاپی	آنالیز متن و تجزیه متن	۱. آزمون اعتبار طrhoواره‌ها، تعریف جدید از شواهد تأیید کننده طrhoواره، ۲. ارزیابی مزايا و معایب سبک‌های کار آمدن بیمار، ۳. برقراری گفتگو بین جنبه‌ی سالم و جنبه‌ی طrhoواره، هدف این تکنیک این است که بیمار از حالت تک صدایی در برخورد با مسائل درونی و بیرونی به حالت چند صدایی برسد و بتواند جنبه‌ی سالم و جنبه‌ی طrhoواره را تفکیک کند. ۴. بازسازی شناختی خطوات آسیب‌زا (خطوات آسیب‌زا که نقش مهمی در شکل‌گیری طrhoواره ها داشتند مجدد بررسی قرار می‌گیرند. هدف این تکنیک این است که برداشت های که منجر به شکل‌گیری شناخت واره هایی در مورد من، دیگران، و دنیا / آینده شده‌اند را بر اساس ریشه‌های تحولی شناسایی کنند. در طی این مرحله به کمک درمان‌گر بیمار خاطرات را بر اساس واقعیت تعبیر و تفسیر می‌کند تا	ثبت مزايا و معایب سبک‌های کار آمدن صندلی خالی را در مورد اتفاقات طول هفته تمرين کند.

جلد	هدف	محثوا	تکلیف
دهم تا هجدهم	برانگیختن هیجان‌های مرتبط با طrhoواره‌های ناسازگار اولیه و باز والدینی بیمار به منظور بهبود هیجان‌ها و ارضاء نسبی نیازهای برآورده نشده‌ی کودکی.	شناخت‌واره‌های فرد آماده‌ی تغییر شوند، ۵. تدوین و ساخت کارت‌های آموزشی و ۶. تکمیل فرم ثبت طrhoواره	
تایست و چهارم	ساختار شکنی رفتاری. ترغیب بیماران برای رها کردن سبک‌های مقابله‌ای ناسازگار و تمرین رفتارهای مقابله‌ای کارآمد به منظور ارضاء نیاز های هیجانی اساسی. در این مرحله لیستی از رفتارهای مشکل آفرین که در طی جلسات بیرون آمده است را دسته‌بندی کرده با مجموعه‌ای از تکنیک‌ها می‌شود.		تمرين صندلی خالي تمرين شناسابي نيازههای برآورده نشده در موقعیت‌های اکتوئی و تمرين در بیان نیازها نوشتن نامه به والدین و خواندن با صدای بلند ابتدای جلسه بعدی نامه و در مورد آن صحبت می‌شود
	۱. تصویرسازی رویدادهای آسیب‌زا و بازسازی هیجانی خاطرات. ۲. تکنیک چند صندلی، ۳. آموزش بیمار در جهت برآورده کردن نیازهای خود به نحو بهتر نوشتن نامه به منشأ طrhoواره.		تمرين بر اساس رفتارهای برخلاف سبک های کنارآمدن مثل نهایت‌خواهی، ابراز هیجان، خساست، تفیض نقش، تفريح کردن، دور شدن از پرکاری

(ب) ابزار

محاسبه شده و ضریب آلفای کرونباخ مقیاس‌ها در دامنه‌ی ۰/۹۷ تا ۰/۸۵

گزارش کرد (فتحی آشتیانی، ۱۳۸۸). پرسشنامه طrhoواره‌های ناسازگار اولیه یانگ فرم کوتاه ۹۰ سؤالی (YSQ-SF): این پرسشنامه ۹۰ ماده دارد و ۱۸ طrhoواره‌ی ناسازگار اولیه را ارزیابی می‌کند. والر و همکاران قابلیت اعتماد این پرسشنامه به شیوه‌ی آلفای کرونباخ برای کل آزمون را ۰/۹۶ و برای خرده مقیاس‌های بزرگتر از ۰/۸۰ گزارش کرده‌اند. آهی (۵۴) نیز دریافت که قابلیت اعتماد تمام خرده مقیاس‌های این پرسشنامه به شیوه‌ی آلفای کرونباخ بزرگتر از ۰/۷۲ و به شیوه بازآزمایی، بزرگتر از ۰/۷۶ است. در پژوهش صدوقی نیز اعتبار تمام خرده‌مقیاس‌های این پرسشنامه به شیوه‌ی آلفای کرونباخ در دامنه‌ی ۰/۹۰ - ۰/۶۲، قرار گرفت (یوسف‌زاده، طالبی، نشاط‌وست، ۱۳۹۶). در پژوهش حاضر نیز در یک نمونه مقدماتی ۱۰۰ نفره آلفای کرونباخ ۰/۷۴ - ۰/۹۱ بدست آمد.

پرسشنامه سنجش اختلال شخصیت و سواسی اجباری (OCPDQ): این پرسشنامه دارای ۸۰ سؤال است که ۸ ملاک اشتغال ذهنی با جزئیات، بی نقص‌گرایی، تخصیص وقت بیش از اندازه به کار، با وجودان بودن، احتکار، بی‌میلی نسبت به به واگذار کردن کارها، خساست و انعطاف‌ناپذیری را می‌سنجد. این پرسشنامه دارای مقیاس صحیح و غلط می‌باشد. در پژوهش مارتوكویچ (منتظری، نشاط‌دoust، عابدی، و عابدی، ۲۰۱۴) این پرسشنامه

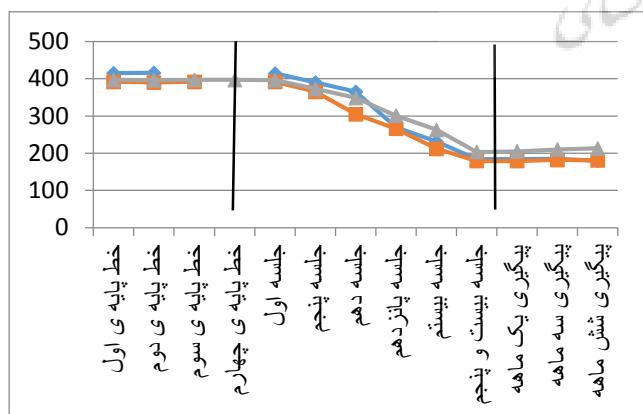
پرسشنامه بالینی چند محوری میلوون (MCMII-III): این پرسشنامه توسط تندور میلوون، روانشناس بالینی و شخصیت در سال ۱۹۷۷ بر اساس نظریه زیستی - روانی - اجتماعی تهیه شده است. و در سال ۱۹۹۰ در آن تجدیدنظر کرد. MCMII-III یک ابزار خودسنجدی ۱۷۵ سوالی با گزینه‌های بلی / خیر و دارای ۲۴ مقیاس بالینی و ۴ شاخص روایی است. از مجموع این ۲۴ مقیاس، ۱۴ مقیاس آن به سنجش الگوهای بالینی شخصیت براساس محور دو DSM-IV می‌پردازد و ۱۰ مقیاس دیگر نشانگان بالینی را براساس محور یک می‌سنجند. نقطه‌های برش ۷۵ تا ۸۵ به عنوان الگوها و سبک‌های شخصیتی و نقطه برش ۸۵ به بالا به عنوان نشانه‌ی الگوهای بالینی شخصیت به شمار می‌رond. میلوون و همکارانش در مجموع قابلیت اعتماد آزمون را ۰/۷۸ بدست آورده‌اند. در ضمن روایی آزمون در مقایسه با آزمون MMPI مورد ارزیابی قرار گرفت که میزان همبستگی این دو آزمون از ۰/۷۵ به بالا گزارش شده است. روایی تشخیصی مقیاس‌های میلوون-۳، توان پیش‌بینی مثبت، منفی و کل بالایی گزارش داد. توان پیش‌بینی مثبت مقیاس‌ها در دامنه‌ی ۰/۹۲ تا ۰/۹۸، توان پیش‌بینی منفی مقیاس‌ها از ۰/۹۳ تا ۰/۹۹ گزارش نمود. و توان تشخیص کل مقیاس‌ها در دامنه‌ی ۰/۵۸ تا ۰/۸۳ نشان داد. همچنین روایی آزمون از طریق روش همسانی درونی

درمانی پایدار بوده و تغییری در نمرات دیده نمی‌شود اما با شروع درمان نمرات کاهش داشته و این روند تا آخر درمان ادامه دارد. در مرحله پیگیری نیز در مقایسه با مرحله خط پایه سطح نمرات پایین است.

جدول ۳. نمرات و شاخص درصد بپروردی و شاخص تغییر پایا در OCPD

فرایند درمان	مراجعة اول	مراجعة دوم	مراجعة سوم
خط پایه اول	٤١٤	٣٩٤	٣٩٨
خط پایه دوم	٤١٦	٣٩٠	٣٩٦
خط پایه سوم	-	٣٩٢	٣٩٧
خط پایه چهارم	-	-	٣٩٧
میانگین مرحله خط پایه	٤١٥	٣٩٢	٣٩٧
جلسه اول	٤١٤	٣٩٢	٣٩٦
جلسه پنجم	٣٩٠	٣٦٥	٣٧٣
جلسه دهم	٣٦٥	٣٠٥	٣٤٩
جلسه پانزدهم	٢٧٠	٢٦٦	٣٠١
جلسه بیست	٢٢١	٢١٢	٢٦٣
جلسه بیست و چهارم	١٨٤	١٧٩	٢٠٣
میانگین مرحله درمان	٣٠٩	٢٨٦/٥	٣١٤/١٦
(RCI) شاخص تغییر پایا	-٦/٥٥٥	-٦/٧٨	-٧/٠٨
درصد بهبودی کلی	%٥٥	%٥٤	%٤٩
درصد بهبودی یک ماهه	١٨٤	١٧٩	٢٠٥
پیگیری سه ماهه	١٨٥	١٨٢	٢١٠
پیگیری شش ماهه	١٨٠	١٨١	٢١٣
میانگین مرحله پیگیری	١٨٣	١٨٠/٦٦	٢٠٩/٣٣
(RCI) شاخص تغییر پایا	-٦/٥٨	-٥/٦٦	-٦/٨٥
درصد بهبودی کلی	%٥٦	%٥٤	%٤٧
درصد بهبودی	%٥٢/٣٣	%٥٢/٦٦	%٥٢/٣٣

*علامت منفی (-) نشان دهنده تغییر کاہشی نمرات می باشد.

نمودار ۱. فرآیند تغییر نمرات نشانگان اختلال شخصیت و سوادی

دارای سطح قابلیت اعتماد و با آلفای کربنابخ (۰/۸۲) به دست آمده است. ضریب قابلیت اعتماد این پرسشنامه پس از اجرا بر روی یک نمونه مقدماتی ایرانی ۶۰ نفره، ۰/۸۹ به دست آمد که نشان دهنده‌ی پایایی خوب آن است. در پژوهش حاضر نیز در یک نمونه مقدماتی ۱۰۰ نفره آلفای کرونباخ ۰/۸۶ بدست آمد.

ما فته‌ها

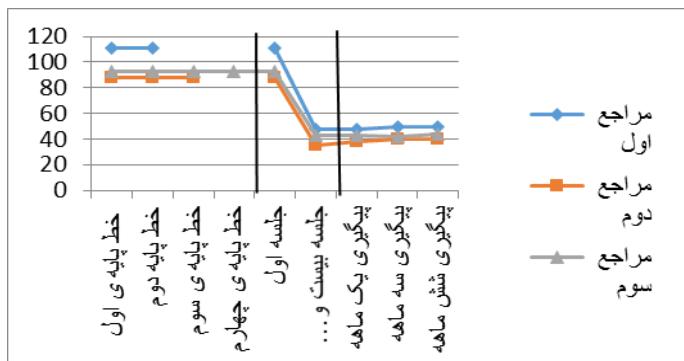
همانند اکثر طرح‌های تک موردی نخستین روش تحلیل نتایج بدست آمده در پژوهش، استفاده از روش استاندارد ترسیم دیداری یا چشمی بود. همچنین از روش شاخص تغییر پایا (RCI) جیکوبسون، فولتی و رونستروف (۱۹۸۴) با فرمول اصلاح شده کریستنسن و مندوza برای محاسبه تغییر آماری معنادار نمرات استفاده شد. برای بررسی بهبودی یا تغییر بالینی معنادار یا سنجش پیشرفت مراجعان در تغییر متغیرهای آماجی علاوه بر درنظر گرفتن نقطه‌ی برش ابزارها از روش درصد بهبودی نیز استفاده گردید.

جدول ۲. ویژگی های جمعیت شناختی مراجعین تحت درمان بر حسب سن،
جنسیت، تحصیلات، و وضعیت تأهل

مراجع	سن	جنسیت	وضعیت تأهل	تحصیلات	شغل
اول	۳۳	زن	مجرد	کارشناسی ارشد	مهندس
دوم	۴۳	زن	مطلوبہ	دکتری	استاد دانشگاہ
سوم	۳۲	مرد	مجرد	کارشناسی ارشد	بهداشت محیط

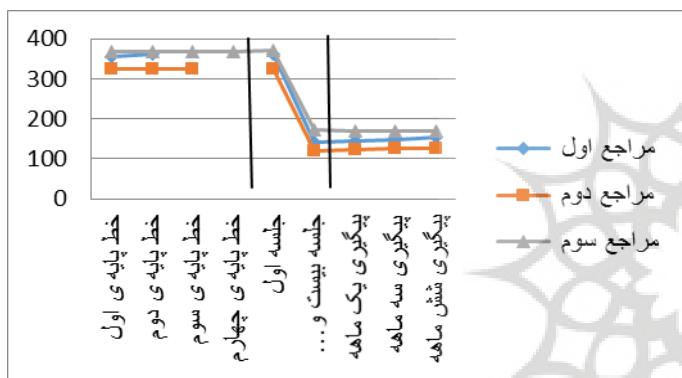
همانطور که در جدول ۲ مشاهده می شود دو نمونه از سه نفر زن و یکی مرد می باشد. سن مراجع اول ۳۳، دوم ۴۳ و نفر سوم ۳۲ سال است. تحصیلات دو نفر کارشناسی ارشد و دیگری دکتری می باشد یکی از افراد مطلقه و ماتقی مجرد و شاغل هستند.

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد شاخص تغییر پایا بعد از مرحله درمان به ترتیب در مراجعین برابر با ($RCI = -6/55$) و بعد از پیگیری ($RCI = -6/78$)، ($RCI = -6/85$) می‌باشد (مقدار شاخص تغییر پایای $RCI = -6/58$ ، ($RCI = -6/66$) و ($RCI = -6/80$) معنادار بوده و در سطح $P < 0.05$ Z یعنی $1/96$ بالاتر بوده است). همچنین درصد بهبودی پس از درمان در مقایسه با خط پایه به ترتیب مراجعین 55% ، 54% و 49% و بعد از پیگیری برابر با 56% ، 54% و 47% می‌باشد، که نشان‌دهنده تأثیر مطلوب درمان در بهبود نشانگان اختلال شخصیت و سواسی است و یافته‌ها از نظر آماری و بالینی معنادار می‌باشد. در نمودار مربوط به این پیمار نمرات پرسشنامه OCPDQ در غیاب مداخله

نمودار ۲. فرآیند تغییر نمرات نشانگان اختلال شخصیت و سواسی

نمودار ۳، فرآیند تغییر نمرات پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه (YSQ-SF) در طرحواره درمان‌گری را نشان می‌دهد.

نمودار ۳. طرحواره‌های ناسازگار اولیه

جدول ۵ و ۶ نشان می‌دهد شاخص تغییر پایا بعد از مرحله درمان به ترتیب در مراجعین برابر با ($-4/71$ ، $-4/71$ ، $-4/71$) ($RCI = -4/71$) و بعد از پیگیری ($-4/71$ ، $-4/71$ ، $-4/71$) ($RCI = -4/71$) می‌باشد (مقدار شاخص تغییر پایا بدست آمده از مقدار Z یعنی $1/96$ بالاتر بوده و در سطح $P < 0.05$ معنادار است). همچنین در صد بهبودی پس از درمان در مقایسه با خط پایه به ترتیب مراجعین 57% ، 60% و بعد از پیگیری برابر با 55% ، 55% و 53% می‌باشد، که نشان دهنده تأثیر مطلوب درمان در بهبود نشانگان اختلال شخصیت و سواسی است و یافته‌ها از نظر آماری و بالینی معنادار می‌باشد. در نمودار مربوط به این بیمار نمرات پرسشنامه MCMII-III در غیاب مداخله درمانی پایدار بوده و تغییری در نمرات دیده نمی‌شود اما با شروع درمان نمرات کاهش داشته و این روند تا آخر درمان داشته و این روند تا آخر درمان ادامه دارد. در مرحله پیگیری نیز در مقایسه با مرحله خط پایه سطح نمرات

پایین است.

جدول ۴. نمرات و شاخص درصد بهبود یو شاخص تغییر پایا در اختلال شخصیت و سواسی در پرسشنامه بالینی چند محوری میلیون (MCMII-III)

فرایند درمان	مراجع سوم	مراجع دوم	مراجع اول	مراجع سوم
خط پایه اول	۹۳	۸۹	۱۱۱	
خط پایه دوم	۹۳	۸۸	۱۱۱	
خط پایه سوم	۹۳	۸۸	-	
خط پایه چهارم	۹۳	-	-	
میانگین مرحله خط پایه	۹۳	۸۸/۳۳	۱۱۱	
جلسه اول	۹۳	۸۸	۱۱۱	
جلسه بیست و چهارم	۴۳	۳۵	۴۸	
میانگین مرحله درمان	۷۲	۶۱/۵	۷۹/۵	
شاخص تغییر پایا (RCI)	-۴/۷۱	-۴/۷۱	-۴/۷۳*	
درصد بهبودی	%۵۳	%۶۰	%۵۷	
درصد بهبودی کلی		%۵۶/۶		
پیگیری یک ماهه	۴۳	۳۸	۴۸	
پیگیری سه ماهه	۴۲	۴۰	۵۰	
پیگیری شش ماهه	۴۴	۴۰	۵۰	
میانگین مرحله پیگیری	۴۳	۳۹/۳۳	۴۹/۳۳	
شاخص تغییر پایا (RCI)	-۴/۷۱	-۴/۳۳	-۴/۶۲	
درصد بهبودی	%۵۳	%۵۵	%۵۵	
درصد بهبودی کلی		%۵۴		

*علامت منفی (-) نشان‌دهنده تغییر کاهشی نمرات می‌باشد.

جدول ۴ نشان می‌دهد شاخص تغییر پایا بعد از مرحله درمان به ترتیب در مراجعین برابر با ($-4/71$ ، $-4/71$ ، $-4/71$) ($RCI = -4/71$) و بعد از پیگیری ($-4/62$ ، $-4/71$ ، $-4/71$) ($RCI = -4/71$) می‌باشد (مقدار شاخص تغییر پایا بدست آمده از مقدار Z یعنی $1/96$ بالاتر بوده و در سطح $P < 0.05$ معنادار است). همچنین در صد بهبودی پس از درمان در مقایسه با خط پایه به ترتیب مراجعین 57% ، 60% و 53% و بعد از پیگیری برابر با 55% ، 55% و 53% می‌باشد، که نشان دهنده تأثیر مطلوب درمان در بهبود نشانگان اختلال شخصیت و سواسی است و یافته‌ها از نظر آماری و بالینی معنادار می‌باشد. در نمودار مربوط به این بیمار نمرات پرسشنامه MCMII-III در غیاب مداخله درمانی پایدار بوده و تغییری در نمرات دیده نمی‌شود اما با شروع درمان نمرات کاهش داشته و این روند تا آخر درمان داشته و این روند تا آخر درمان ادامه دارد. در مرحله پیگیری نیز در مقایسه با مرحله خط پایه سطح نمرات

نمودار ۲ فرآیند تغییر نمرات پرسشنامه بالینی چند محوری میلیون (MCMII-III) در طرحواره درمان‌گری را نشان می‌دهد.

جدول ۵. نمرات و شاخص درصد بهبودی و شاخص تغییر پایا در حوزه‌های ناسازگار اولیه

آزمودنی	حوزه‌های طرحواره	اول	خط پایه						آزمودنی		
			اول	دوم	سوم	چهارم	خط پایه	جلسه اول	خط پایه	شاخص	میزان
			-	-	-	-	-	-	-	تغییر پایا	بهبودی
%۶۸	بریدگی و طرد	۶۲	-	-	-	-	-	۶۳	۶۲/۵	۴۱/۵	۲۰
%۶۲	خودگردانی و عملکرد مختل	۴۴	۴۵	۴۴/۵	-	-	-	۱۷	۴۵	۳۱	-
%۵۸	محدودیت‌های مختل	۲۹	-	-	-	-	-	۱۲	۲۹	۲۰/۵	-
%۵۴	دیگر جهت‌مندی	۸۶	۸۸	-	-	-	-	۸۷	۸۷	۶۳/۵	-
%۶۱	گوش به زنگی بیش از حد	۱۳۵	۱۳۸	۱۳۶/۵	-	-	-	۵۳	۵۳	۹۵/۵	-
%۶۰	نمراه کل طرحواره‌های ناسازگار	۳۵۶	۳۶۳	۳۵۹/۵	-	-	-	۱۴۲	۳۶۲	۲۵۲	-۳/۴۲
%۵۹	بریدگی و طرد	۶۲	۶۲	۶۲	-	-	-	۲۴	۶۱	۴۲/۵	-
%۵۳	خودگردانی و عملکرد مختل	۳۸	۳۷	۳۷/۶	-	-	-	۱۴	۳۸	۲۶	-
%۵۲	محدودیت‌های مختل	۳۲	۳۳	۳۲/۶	-	-	-	۱۲	۳۲	۲۲	-
%۵۰	دیگر جهت‌مندی	۷۲	۷۲	۷۲	-	-	-	۲۹	۷۳	۵۱	-
%۵۷	گوش به زنگی بیش از حد	۱۲۰	۱۲۱	۱۲۰/۶	-	-	-	۴۰	۱۲۱	۸۰/۵	-
%۵۳	نمراه کل طرحواره‌های ناسازگار	۳۲۶	۳۲۵	۳۲۵	-	-	-	۱۱۹	۳۲۵	۲۲۲	-۳/۴۳
%۴۱	بریدگی و طرد	۵۸	۵۷	۵۸/۲۵	۶۰	۵۸	۵۷	۳۵	۶۰	۴۷/۵	-
%۴۳	خودگردانی و عملکرد مختل	۴۰	۴۰	۴۰/۷۵	۴۰	۴۰	۴۰	۲۲	۳۹	۳۰/۵	-
%۴۰	محدودیت‌های مختل	۲۹	۲۹	۲۸/۲۵	۲۸	۲۷	۲۹	۱۸	۳۰	۲۴	-
%۵۲	دیگر جهت‌مندی	۹۳	۹۲	۹۱/۵	۹۱	۹۲	۹۰	۹۳	۹۳	۶۴	-
%۵۷	گوش به زنگی بیش از حد	۱۴۹	۱۴۹	۱۵۰/۵	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۶۳	۱۴۸	۱۰۵/۵	-
%۵۳	نمراه کل طرحواره	۳۶۸	۳۶۹	۳۶۸/۲۵	۳۶۹	۳۶۹	۳۶۸	۱۷۳	۳۷۰	۲۷۱/۵	-۲/۴۷
%۵۹	بهبودی کلی سه مراجع با طرحواره درمانگری در نمره کل پرسشنامه طرحواره										

جدول ۶. نمرات و شاخص درصد بهبودی و شاخص تغییر پایا در پیگیری درمان

آزمودنی	حوزه‌های طرحواره	پیگیری ۱ ماهه	پیگیری ۳ ماهه	پیگیری ۶ ماهه	میانگین پیگیری	شاخص تغییر پایا	میزان بهبودی	آزمودنی
%۶۵	حوزه یک	۲۱	۲۲	۲۲	۲۱/۶	-	-	%۶۵
%۶۲	حوزه دوم	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	-	-	%۶۲
%۵۲	حوزه سوم	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳/۶	-	-	%۵۲
%۵۳	حوزه چهارم	۴۰	۴۰	۴۳	۴۱	-	-	%۵۳
%۵۹	حوزه پنجم	۵۵	۵۵	۵۶	۵۵/۳	-	-	%۵۹
%۵۹	نمراه گل	۱۴۶	۱۴۷	۱۴۷	۱۴۸/۶	-۳/۳۲	-	%۵۹
%۵۹	حوزه یک	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴/۶	-	-	%۵۹
%۶۳	حوزه دوم	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	-	-	%۶۳
%۵۷	حوزه سوم	۱۳	۱۳	۱۶	۱۴/۳	-	-	%۵۷
%۶۱	حوزه چهارم	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	-	-	%۶۱
%۶۳	حوزه پنجم	۴۳	۴۴	۴۴	۴۳/۶	-	-	%۶۳
%۶۱	نمراه گل	۱۲۲	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۴/۶	-۳/۳۴	-	%۶۱
%۴۶	حوزه یک	۳۳	۳۳	۳۳	۳۲/۳	-	-	%۴۶
%۴۵	حوزه دوم	۲۱	۲۱	۲۳	۲۱/۳	-	-	%۴۵
%۳۹	حوزه سوم	۱۸	۱۹	۱۹	۱۸/۳	-	-	%۳۹
%۶۰	حوزه چهارم	۳۷	۳۷	۳۷	۳۷	-	-	%۶۰
%۵۸	حوزه پنجم	۶۱	۶۱	۶۰	۶۰/۳	-	-	%۵۸
%۵۴	نمراه گل	۱۷۰	۱۶۹	۱۶۹	۱۶۹/۳	-۲/۵۲	-	%۵۴
%۵۸	بهبودی کلی سه مراجع با طرحواره درمانگری در نمره کل							

های تحولی مبتنی بر روابط اولیه با والدین، هم‌شیرها، مدرسه، محله و فرهنگ و سبک‌های کنارآمدن در آغاز احتمالاً سازگارانه و اکنون ناسازگار که موجب تداوم طرحواره‌های وی شده است وارد جلسه‌های درمان می‌شود. مفهوم‌سازی موردي مسیر اعتماد و رابطه‌ی درمانی بین مراجع و درمانگر را فراهم می‌کند. در واقع مراجع در ک هیجانی و شناختی از مسئله را پیدا می‌کند و این سنگ بنای درمان و ماندن مراجع در فرآیند درمان می‌شود. میزان ترک درمان بیماران اختلال شخصیت در رویکرد طرحواره درمانگری ۱۰/۱٪ می‌باشد که در مقایسه با درمان‌های دیالکتیک ۲۳٪، درمان مبتنی بر انتقال ۳۴/۹٪، درمان مبتنی بر ذهنی‌سازی ۲۴/۸٪ تفاوت محسوسی دارد (دیدریچ و وودرهوولر، ۲۰۱۵؛ جاکوب و آرنتر، ۲۰۱۳).

در مرحله‌ی شناختی بیمار به این نتیجه می‌رسد که طرحواره‌هایش چگونه منجر به تجربه‌ی تحریف شده واقعیت درون و بیرون می‌شود. به عنوان نمونه، اگر نهایی‌خواهی تلاش نکم خوب نیستم، موفق نمی‌شوم، اگر کارها به دیگران بسپارم کامل انجام نخواهد شد و... با استدلال‌های شناختی از اعتبارشان زیر سؤال می‌رود. بیمار با بکارگیری تکنیک‌های شناختی از جمله اعتبار طرحواره‌ها، تعریف جدید از شواهد تأیید‌کننده‌ی طرحواره، ارزیابی مزایا و معایب سبک‌های مفابه‌ای بیمار، بازسازی شناختی خاطرات آسیب‌زا فرا می‌گیرد صدای طرحواره را از اکنون واقعیت متمایز کند. در این مسیر استدلال‌های جلسات را در کارت‌های آموزشی ثبت می‌کند. کارت‌های آموزشی بخشی از شناختواره کمکی در موقعیت‌های زندگی برای شکل‌گیری طرحواره‌های سازگار یا ذهنیت بزرگسال سالم به کار می‌گیرد (یانگ، کلاسکو، و ویشار، ۲۰۰۳؛ رودریگر، استیونس، باکمن، ۲۰۱۸).

بعد از تغییرات شناختی که مراجع با تکنیک‌های شناختی تجربه می‌کند و با وجود شکل‌گیری عقلانی طرحواره سازگار و ذهنیت بزرگسال سالم در مسیر مبارزه با طرحواره‌های ناسازگار اولیه، در حافظه‌ی هیجانی احساسات مرتبط با خاطرات آسیب‌زا و احساس‌های بدنی، و هیجانات و شناخت‌های داغ حفظ شده و دست نخورده باقی مانده است. به عنوان نمونه مراجع می‌گوید می‌دانم من نمی‌توانم کامل نباشم، امکان ندارد زندگی بدون اشتباہی را تجربه کنم. این نقطه از درمان در طرحواره درمانگری بسیار مهم است. اینجاست که باید از تکنیک‌های سرد یا شناختی گامی بلند برداشته و با

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی طرحواره درمانگری بر نشانگان اختلال شخصیت و سواسی اجباری انجام شد. یافته‌ها نشان داد که طرحواره درمانگری بر کاهش نشانه‌های اختلال OCPD مؤثر است. نتایج به دست آمده با پژوهش‌هایی که نشان می‌دهند طرحواره درمانگری در کاهش نشانگان اختلال شخصیت مؤثر می‌باشد از جمله فارل، شاو، و وبر (۲۰۰۹)، بمستین و همکاران (۲۰۱۲) جاکوب و آرنتر (۲۰۱۳)، منتظری، نشاط دوست، عابدی، و عابدی (۲۰۱۴)، بامیلز، ایورس، اسپین‌هون، و آرنتر (۲۰۱۴)، آرنتر (۲۰۱۲)، ویرتمن و آرنتر (۲۰۰۷)، دومن (۲۰۱۸) همسو می‌باشد.

بر اساس نظریه‌ی طرحواره والدین با ویژگی‌های سرد و سخت‌گیر، متمرکز بر معیارهای بالا، با بی‌ارزش نشان دادن هیجانات (برای نمونه یکی از بیماران در پژوهش حاضر، وقتی در دوران داشجویی به مادرم گفتم دلم تنگ شده برآتون، با حالت تمسمخره‌آمیز گفت اگه دلتنگ می‌شی انصراف بدنه بیا خونه!)، و سرزنش‌های نهایی‌خواهی گرایی مبتنی بر عملکردهای عالی (برای نمونه یکی از بیماران پژوهش حاضر، نمره برای پدرم همیشه بیست بود) منجر به شکل‌گیری افراد با نشانگان اختلال شخصیت و سواسی اجباری می‌شوند. در این بافتار تحولی فرد احساسات و نیازهای خود انگیخنه را سرکوب می‌کند تا از قوانین و ارزش‌های والدین پیروی کند. بر همین اساس نیاز هیجانی دلستگی و لذت در فرد آسیب می‌بیند (یانگ، کلاسکو، و ویشار، ۲۰۰۳؛ رودریگر، استیونس، باکمن، ۲۰۱۸).

نتایج آزمون طرحواره در سه نمونه پژوهش حاضر همسو با با نظریه‌پردازی طرحواره می‌باشد. به ترتیب این افراد در حوزه گوش به زنگی افراطی نیاز به دلستگی و لذت را تجربه نمی‌کنند، حوزه دیگر جهت‌مندی که نوع والدگری منجر به از دست رفتن ابراز وجود و کنترل در کودک می‌شود و در نهایت حوزه طرد و بریدگی که والدین ناکام‌کننده‌ی دلستگی هستند، نمرات بالاتری را در پیش آزمون داشتند.

طرحواره درمانگری چهار مسیر هم‌کنش یعنی تکنیک‌های شناختی، تجربی (هیجانی)، رفتاری و بین‌فردی (رابطه‌ی درمانی) را به صورت انعطاف‌پذیری در هر جلسه درمان استفاده می‌کند (یانگ، کلاسکو، و ویشار، ۲۰۰۳؛ رودریگر، استیونس، باکمن، ۲۰۱۸؛ آرنتر، ۲۰۱۲). بیمار پس از اینکه به در ک شناختی و هیجانی از مشکلات خود مبتنی بر در ک ریشه

جمله تعداد بیماران که سه نفر بود و یک گروه بود. پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های بعدی با تعداد نمونه‌ی بیشتر و با گروه کنترل انجام شود. محدودیت دیگر پژوهش عدم مقایسه با روش درمانی دیگر، از همین رو پیشنهاد می‌شود با روش‌های درمانی دیگر به صورت همزمان نتایج مقایسه گردد. از دیگر محدودیت‌های پژوهش تعداد کم جلسات درمانی بود. طrhoواره درمانگری روش درمانی میان مدتی است که جلسات بایستی حداقل ۶۰ جلسه باشد تا نتایج پایدارتر و عمیق‌تری ایجاد شود. در نهایت داده‌های پژوهش از طریق پرسشنامه‌های خودگزارش‌دهی استفاده شده است.

ملاحظات اخلاقی

بیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله بر گرفته از رساله‌ی دکتری نویسنده‌ی سوم در رشته روانشناسی تخصصی در دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه تبریز در تاریخ ۱۳۹۸/۰۹/۰۴ تصویب پروپزال است.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله‌ی دکتری و بدون حمایت مالی می‌باشد. **نقش هر یک از نویسنده‌گان:** نویسنده‌ی اول استاد راهنماء، نویسنده‌ی دوم مشاور رساله و نویسنده‌ی سوم محقق اصلی پژوهش و نویسنده‌ی مسئول می‌باشد.

تضاد منافع: نویسنده‌گان هیچ تضاد منافعی در رابطه با این پژوهش اعلام نمی‌نمایند. **تشکر و قدردانی:** بدین وسیله از اساتید راهنماء و مشاور این پژوهش و نیز شرکت کنندگان که در انجام این پژوهش یاری نمودند تشکر و قدردانی می‌گردد.

فعال کردن حافظه‌ی هیجانی و ایجاد تغییر در طrhoواره‌ای ناسازگار اولیه از طریق تکنیک‌های هیجانی را تضمین کنیم. تکنیک‌های هیجانی در آغاز حافظه‌ی هیجانی را فعال می‌کند، این فعال شدگی مجالی را برای اتصال اطلاعات جدید مبتنی بر واقعیت و کارآمد را به طrhoواره فعال شده می‌دهد تا در نهایت با حافظه هیجانی یکپارچه گردد. در همین ارتباط مطالعات نشان می‌دهد طrhoواره‌ها نه از طریق پردازش‌های عقلانی بلکه از طریق رویدادهای آسیب‌زا اولیه‌ی کودک با محیط بیرون رمزگرانی می‌شوند (اسچور، ۲۰۱۴). در تکنیک‌های هیجانی از جمله گفتگوی خیالی با والدین در حین کار با تصاویر ذهنی، تصویر سازی رویدادهای آسیب‌زا و بازسازی هیجانی خاطرات، تکنیک چند صندلی یا گفتگوی صندلی‌ها، و بازسازی تصویر ذهنی در واقع یکپارچگی بین باورهای عقلانی سالم همچون "من خوب هستم" و باورمندی هیجانی سالم "من خوب هستم" شکل می‌گیرد. گام نهایی درمان ساختار شکنی رفتاری است. در این مرحله بیمار در بستر تغییر شناختی و هیجانی ترغیب می‌شود تا راهبرد مقابله‌ای سالم را جایگزین سبک‌های مقابله‌ای ناسازگار کند (یانگ، کلاسکو، و ویشار، ۲۰۰۳).

پژوهش حاضر در غالب یک پژوهش تک موردی انجام شد، نتایج نشان داد طrhoواره درمانگری بر کاهش نشانگان اختلال شخصیت و سوسای اجباری اثربخش است. پژوهش حاضر دارای محدودیت‌هایی می‌باشد از

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی پرتوال جامع علوم انسانی

References

- American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5). (2013). American Psychiatric Pub. [\[Link\]](#)
- Arntz, A. (2012). Schema therapy for cluster C personality disorders. In M. van Vreeswijk, J. Broersen, & M. Nadort (Eds.), *The Wiley-Blackwell handbook of schema therapy, theory, research and practice* (pp. 397e414). Chichester, UK: John Wiley and Sons Ltd.
- Arntz, A., Dreessen, L., Schouten, E., & Weertman, A. (2004). Beliefs in personality disorders: A test with the personality disorder belief questionnaire. *Behaviour Research and Therapy*. 42, 1215–1225. [\[Link\]](#)
- Bamelis, L., Bloo, J., Bernstein, D., & Arntz, A. (2012). Effectiveness studies. In M. van Vreeswijk, J. Broersen, & M. Nadort (Eds.), *The Wiley-Blackwell handbook of schema therapy: Theory, research, and practice* (pp. 495–510). Chichester, UK: Wiley-Blackwell.
- Bamelis, L.L., Evers, S.M, Spinhoven P, & Arntz, A. (2014). Results of a multicenter randomized controlled trial of the clinical effectiveness of schema therapy for personality disorders. *Am J Psychiatr.* 171:305–22. 10.1176/appi.ajp.2013.12040518. [\[Link\]](#)
- Barlow, D.H., & Durand, V.M. (2014). *Abnormal psychological: An integrative approach*. New York: Cengage learning.
- Beck, A.T., Freeman, A., & Davis, D.D. (2016). *Cognitive Therapy of Personality Disorders*, Third Edition (Paperback).New York: Guilford Press.
- Bernstein, D.P., Nijman, H.L., Karos, K., Keulen-de Vos M., de Vogel, V., & Lucke, T. (2012). Schema therapy for forensic patients with personality disorders: Design and preliminary findings of a multicenter randomized clinical trial in the Netherlands. *International Journal of Forensic Mental Health*. 11, 312–324. [\[Link\]](#)
- Besharat M A, Ranjbar Shirazi F, Dehghani Arani F (2019). The mediating role of early maladaptive schemas on the relationship between attachment styles and defense mechanisms. *J psychologicalscience*. 17 (72):859-872. [\[Link\]](#)
- Bosmans, G., Bracelet, C., Van Vlierberghe, L. (2010) Attachment and symptoms of psychopathology: Early maladaptive schemas as a cognitive link? *Clinical Psychology & Psychotherapy*. 17(5), 374–385. [\[Link\]](#)
- Carr, S.N., & Francis, A.J. (2010). Early maladaptive schemas and personality disorder symptoms: An examination in a non-clinical sample. *Psychology and Psychotherapy Theory Research and Practice*. 83(4), 333.349. [\[Link\]](#)
- Diedrich, A., Voderholzer, U. (2015). Obsessive-Compulsive Personality Disorder: a Current Review. *Curr Psychiatry Rep.* 17: 2. DOI 10.1007/s11920-014-0547-8. [\[Link\]](#)
- Doomen, L. (2018). The effectiveness of schema focused drama therapy for cluster C personality disorders: An exploratory study. *The Arts in Psychotherapy*. 61:66-67. <https://doi.org/10.1016/j.aip.2017.12.002>. [\[Link\]](#)
- Enero, C., Soler, A., Ramos, I., Cardona, S., Guillamat, R., Valles, V. (2013). 2783—distress level and treatment outcome in obsessive compulsive personality disorder (OCPD). *Eur Psychiatry*.28:15.[https://doi.org/10.1016/S0924-9338\(13\)77373-5](https://doi.org/10.1016/S0924-9338(13)77373-5). [\[Link\]](#)
- Farrell, J.M., Shaw, I.A., & Webber M.A. (2009). A schema-focused approach to group psychotherapy for outpatients with borderline personality disorder: A randomized controlled trial. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*. 40(2), 317–328. [\[Link\]](#)
- Fassbinder, E., Wilde, O.B., & Arntz, A. (2019). Case Formulation for Personality Disorders. Tailoring Psychotherapy to the Individual Client. *Case Formulation in Schema Therapy: Working With the Mode Model*. 77-94. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-813521-1.00005-9>. [\[Link\]](#)
- Fathi-Ashtiani, A., Dastani, M. (2009). Psychological tests: personality and mental health evaluation. Tehran: Besat.
- Gall, M.D., Borg, W.R., & Gall, J.P. (2003). Qualitative and quantitative research methods in educational sciences and psychology (Vol I). Translated to Persian by Nasr AR, Arizi HR, Abolghasemi M, et al. Tehran: Samt & Shahid Beheshti University. [\[Link\]](#)
- Giesen-Bloo, J., van Dyck, R., Spinhoven, P., van Tilburg, W., Dirksen C., van Asselt, T., & et al. (2006). Outpatient psychotherapy for borderline personality disorder: Randomized trial for schema-focused therapy versus transference-focused psychotherapy. *Archives of General Psychiatry*. 63(6),649-58. [\[Link\]](#)
- Greve, K.W., Adams, D. (2002). Treatment of features of obsessive compulsive personality disorder using carbamazepine. *Clinical Psychiatry*

- Neurosci. 56(2):207-8. doi: 10.1046/j.1440-1819.2002.00946. [\[Link\]](#)
- Hawke, L.D., Provencher, M.D. (2012). Early Maladaptive Schemas among patients diagnosed with bipolar disorder. *Journal of Affective Disorders.* 136(3), 803–811. [\[Link\]](#)
- Heiman, G.V. (1998). Research methods in psychology (2nd ed). Boston: Houghton Mifflin Company.
- Hopwood, C.h.J., & Thomas, K.M. (2014). Schema therapy is an effective treatment for avoidant, dependent and obsessive-compulsive personality disorders. *Evid Based Mental Health.* 17(3):90-1. doi: 10.1136/eb-2014-101858. [\[Link\]](#)
- Hui, L., Li, H., Jingxuan, L., Wang, L., Li, F., Xiaocui, Z., Jie, X., Ke, Z., Xiongzhao, Z., & Hengyi, R. (2020). Altered spontaneous brain activity in obsessive-compulsive personality disorder. *Comprehensive Psychiatry.* Jan;96:152144. doi: 10.1016/j.comppsych.2019.152144. [\[Link\]](#)
- Jacob, G.A., & Arnt, A. (2013). Schema therapy for personality disorders—a review. *International Journal of Cognitive Therapy.* 6(2), 171–185. [\[Link\]](#)
- Jacobson, N.S., Follette, W.C., & Rebenstorf, D. (1984). Psychotherapy outcome research: Methods or reporting variability and evaluating clinical significance. *Behavior Therapy.* 15: 336-352. [\[Link\]](#)
- Jovev, M., Jackson, H.J. (2004). Early maladaptive schemas in personality disordered individuals. *Journal of Personality Disorders.* 18(5), 467–478. [\[Link\]](#)
- Lajavardi H, MirzaHoseini H, Monirpour N (2019). A Comparative Study of Three Methods` Activation of Mental visualization, Imaginary Visualization and Presentation of Images in the Activation of the Abandonment Schema in People with Borderline Personality Disorder. *J psychologicalscience* 17 (71): 817-821. [\[Link\]](#)
- Lambert, M.J. (2013) The efficacy and effectiveness of psychotherapy. In M. J. Lambert (Ed.), Bergin and Garfield's handbook of psychotherapy and behavior change (6th ed., pp. 169–218). Hoboken, NJ: John Wiley and Sons.
- LeDoux, J.E. (1996) The emotional brain: The mysterious underpinnings of emotional life. New York: Simon and Schuster.
- Lenzenweger, M.F., Lane, M.C., Loranger, A.W., & Kessler, R.C. (2007). DSM-IV personality disorders in the National Comorbidity Survey Replication. Biol Psychiatry. 62:553–64. doi:10.1016/j.biopsych.2006.09.019. [\[Link\]](#)
- Maćik, D., Sas, E. (2015) Therapy of anorexia and Young's early maladaptive schemas. Longitudinal study. *Current Issues in Personality Psychology.* 3(4), 203–213. [\[Link\]](#)
- Montazeri, M.S., Neshat Doost, H.T., Abedi, M.R., & Abedi, A. (2014). Effectiveness of schema therapy on symptoms intensity reduction and anxiety in a special case with obsessive compulsive personality disorder. *Zahedan J Res Med Sci.* 2014; 16:92–4. [\[Link\]](#)
- noruzi S, Rezaeian Faraji H, pourshriari M, abdollahi A (2019). The mediating role of inferential confusion in the relationship between maladaptive schemas and obsessive-compulsive symptoms. *J psychologicalscience* 18 (74): 205-214. [\[Link\]](#)
- Piaget, J. (1954). Construction of reality in the child. New York: Basic Books. [\[Link\]](#)
- Pinto, A., Steinglass, J.E., Greene, A.L., Weber, E.U., & Simpson, H.B. (2014). Capacity to delay reward differentiates obsessive-compulsive disorder and obsessive-compulsive personality disorder. *Biol Psychiatry.* Apr 15;75(8):653-9. doi: 10.1016/j.biopsych.2013.09.007. [\[Link\]](#)
- Renner, F., Lobbestael, J., Peeters, F., Arntz, A., & Huibers, M. (2012). Early maladaptive schemas in depressed patients: Stability and relation with depressive symptoms over the course of treatment. *Journal of Affective Disorders.* 136(3), 581–590. [\[Link\]](#)
- Roediger, E., Stevens, B.A., & Brockman, R. (2018). Contextual Schema Therapy: An Integrative Approach to Personality Disorders, Emotional Dysregulation & Interpersonal Functioning. New Harbinger Publications: Context Press. [\[Link\]](#)
- Schore, A.N. (2014). The right brain is dominant in psychotherapy. *Psychotherapy.* 51(3), 388–397. [\[Link\]](#)
- Skodol, A.E., Gunderson, J.G., McGlashan, T.H., Dyck, I.R., Stout, R.L., Bender, D.S., & et al. (2002). Functional impairment in patients with schizotypal, borderline, avoidant, or obsessive compulsive personality disorder. *Am J Psychiatry.* Feb;159(2):276-83.doi: 10.1176/appi.ajp.159.2.276. [\[Link\]](#)
- Sunday, J., Zens, CAscone, L., Thomas., & Lincoln, T.M. (2018). Are schemas passed on? A study on the association between early maladaptive schemas in parents and their offspring and the putative

- translating mechanisms. *Behavioural and Cognitive Psychotherapy*. 46(6), 738–753. [\[Link\]](#)
- Tenore, K., Mancini, F., & Basile, B. (2018). Schemas, Modes and Coping Strategies in Obsessive-Compulsive Like Symptoms. *Clinical Neuropsychiatry*. 15, 6, 384-392. [\[Link\]](#)
- van Vreeswijk, M., Broersen, J., & Nadort, M. (2012). *The Wiley-Blackwell Handbook of Schema Therapy: Theory, Research, and Practice*. John Wiley & Sons, Ltd. [\[Link\]](#)
- Weertman, A., & Arntz, A. (2007). Effectiveness of treatment of childhood memories in cognitive therapy for personality disorders: a controlled study contrasting methods focusing on the present and methods focusing on childhood memories. *Behaviour Research and Therapy*. 45(9), 2133e2143. [\[Link\]](#)
- Young, J.E., & Klosko, J. (1994) *Reinventing Your Life*. New York: Plume. [\[Link\]](#)
- Young, J.E. (1999). Cognitive therapy for personality disorders: A schema-focused approach (rev. ed.). Sarasota, FL: Professional Resources Press. [\[Link\]](#)
- Young, J.E., Klosko, J., Weishaar, M.E. (2003). *Schema therapy: A practitioner's guide*. New York: Guilford. [\[Link\]](#)
- Young, J.E., Rygh, J.L., Weinberger, A.D., & Beck, A.T. (2008). Cognitive therapy for depression. In D. H. Barlow (Ed.). *Clinical handbook of psychological disorders: A step-by-step treatment manual* (pp. 250–305). New York: Guilford Press. [\[Link\]](#)
- Yousefzadeh, M. Talebi, H., Neshat Doost, H. (2017). The Effect of Schema Therapy on Maladaptive Schemas in Iranian Patients with Chronic Low Back Pain: a two months follow-up. *Research in Cognitive and Behavioral Sciences* (2):81-69. (Persian). [\[Link\]](#)
- Zeynel, Z., & Uzer, T. (2020). Adverse childhood experiences lead to trans-generational transmission of early maladaptive schemas. *Child Abuse & Neglect*. 99:104235.doi:10.1016/j.chab.2019.104235. [\[Link\]](#)